

SNAP Cymru

Gwahaniaethu ar Sail Anabledd

Drwy siarad â'ch ysgol, a gweithredu'n gyflym, mi ellir osgoi gwahaniaethu

Gwahaniaethu ar Sail Anabledd

Os yw rhywun yn cael eu trin yn annheg oherwydd eu hanabledd, neu oherwydd rhywbeth sy'n codi yn sgil eu hanabledd, gall hyn fod yn wahaniaethu ar sail anabledd. Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn dweud na ellir gwahaniaethu yn eich erbyn oherwydd:

- bod gennych anabledd
- bod rhywun yn meddwl bod gennych anabledd penodol
- bod gennych gysylltiad â rhywun ag anabledd

Yn y Ddeddf Cydraddoldeb

'mae anabledd yn golygu cyflwr corfforol neu feddyliol sy'n cael effaith sylweddol a thymor hir ar eich gallu i wneud gweithgareddau arferol o ddydd i ddydd'

Pwy yw'r 'Corff Cyfrifol'?

Mae 'corff cyfrifol' yn awdurdod lleol neu gorff llywodraethu ysgol/coleg ac mae ganddynt gyfrifoldeb cyfreithiol am unrhyw wahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth gan y bobl sy'n gweithio iddynt.

Mar gan leoliadau blynyddoedd cynnar, ysgolion, colegau ac awdurdodau lleol ddyletswyddau cyfreithiol clir i atal gwahaniaethu anghyfreithlon, os yw hynny'n digwydd yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol. Rhaid iddynt wneud yn siŵr nad ydynt yn trin plant a phobl ifanc ag anableddau'n llai ffafriol nag eraill.

Mae dyletswydd ysgol i'w disgyblion yn mynd ymhellach nag addysg ffurfiol yn unig, mae hefyd yn cynnwys holl weithgareddau'r ysgol, fel digwyddiadau allgyrsiol a hamdden. Y disgyblion sydd wedi cynnwys o fewn darpariaeth yr ysgol yw:

- disgyblion yn yr ysgol
- cyn ddisgyblion
- darpar ddisgyblion

Beth sy'n rhaid i ysgolion ei wneud?

Yn ôl y gyfraith rhaid i ysgolion wneud "addasiadau rhesymol" sy'n gwneud yn siŵr nad yw plant anabl yn cael eu trin yn llai ffafriol nag eraill.

Rhaid i ysgolion wneud addasiadau rhesymol i gyd-fynd ag anghenion disgyblion a gwneud yn siŵr nad yw disgyblion anabl o dan anfantais. Mae hyn yn cynnwys cael offer a gwasanaethau i helpu plentyn neu berson ifanc.

Beth os nad yw anghenion fy mhlentyn yn cael eu cyflawni?

Y peth gorau yw gwneud rhywbeth cyn gynted â phosibl os ydych chi'n teimlo nad yw eich plentyn yn cael chwarae teg. Siaradwch yn uniongyrchol â'r Pennaeth a gofynnwch am gyfarfod i drafod y pethau sy'n eich poeni. Gall SNAP Cymru eich helpu gyda hyn. Cyn gofyn am gyfarfod gyda'r ysgol mae'n werth meddwl 'beth sy'n mynd o'i le' a 'beth yr ydych am i'r ysgol ei wneud yn ei gylch'

Cysylltwch â'r Pennaeth a gweithredwch cyn gynted â phosibl

Pan fyddwch yn cwrdd â'r Pennaeth ceisiwch:

- Dweud beth yn union rydych yn anhapus â hwy – rhestrwch y problemau neu'r pethau sy'n eich poeni
- Disgrifiwch yr hyn sydd wedi digwydd ac ym mha ffordd mae eich plentyn dan anfantais sylweddol oherwydd eu hanabledd
- Rhowch y ffeithiau fel rydych chi'n eu gweld, byddwch yn benodol a chlr
- Rhannwch wybodaeth na fydd efallai wedi cael ei hystyried
- Tynnwch sylw at unrhyw gamgymeriadau neu dybiaethau sydd wedi cael eu defnyddio i wneud y penderfyniad
- Eglurwch ba addasiad rhesymol yr ydych yn teimlo y gellid bod wedi'i wneud a sut y byddai hynny'n helpu eich plentyn â'u hanabledd

Beth os na fydd hyn yn helpu?

- Dylech ddweud wrth yr ysgol eich bod yn teimlo eu bod yn gwahaniaethu yn erbyn eich plentyn, yr hyn rydych yn credu sydd wedi digwydd, a pha gamau rydych yn credu y dylai'r ysgol eu cymryd i gywiro hynny.
- Gallwch hefyd wneud y pethau canlynol os yw eich plentyn wedi profi gwahaniaethu:
  - gwneud cynw ffurfiol
  - mynd â hawliad o wahaniaethu i Dribiwnlys Anghenion Addysgol Arbennig Cymru.

Sut y gall SNAP Cymru Helpu

Gallwn eich helpu gyda'r canlynol:

- Eich helpu i wneud cais am 'addasiadau rhesymol' ar gyfer eich plentyn
- Eich helpu i ysgrifennu llythyrau a llenwi ffurflenni ac egluro prosesau a chyfreithiau
- Gwasanaeth i helpu i ddatrys anghydfodau
- Cefnogi Hawliadau o Wahaniaethu i'r Tribiwnlys

Mae SNAP Cymru yn cynnig gwybodaeth, cyngor a help i deuluoedd sy'n teimlo bod eu plentyn yn profi gwahaniaethu mewn addysg

 Llinell Gymorth: 0808 801 0608

 Gwahaniaethu: 0300 222 5711

 gwahaniaethu@snapcymru.org

 www.snapcymru.org

 @snapcymru SNAP Cymru

Cwmni cyfyngedig 2832114 | Elusen gofrestredig 1027599

